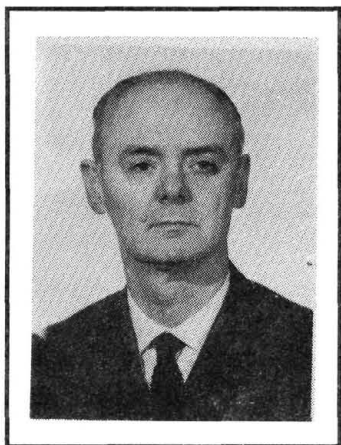

Elhunyt Páldy Róbert

Életének 86. évében, 1998. február 23-án, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Páldy Róbert, Veszprém megye első szabadművelődési felügyelőségének vezetője, könyvtárigazgató, szerkesztő.

Az erdélyi Gyergyóalfaluban született 1912-ben. Az I. világháborút követő változások okozta bizonytalanság sodorta családjával együtt egyik városból a másikba, először az Alföldre, majd a Dunántúlra. Tanítói oklevelet szerezve egyike volt azon értelmiségieknek, akik viszonylag fiatalon céltudatos és határozott elkötelezettséget vállaltak a magyarság kulturális felemelése ügyében. Egyike azon keveseknek, akik a 20. századi magyar történelem vérzivataros,

társadalmi változásokkal és politikai bakugrásokkal terhelt időszakában meg tudták őrizni és a maguk módján, saját eszközeikkel kifejezésre tudták juttatni emberi és eszmei elkötelezettségüket. Azon kevesek közé tartozott, akik az évek során aktuális politikai kurzusoktól függetlenül vagy éppen azok korlátait jól ismerve összhangot tudtak teremteni a saját lelkiismeretük és a környezetük által teremtett lehetőségek között. Mindenkor azt tette, amit a magyarság iránt vállalt elkötelezettsége érdekében, a saját lelkiismerete szerint tennie kellett, és amit az adott körülmények között tenni lehetett.

A népi írók szellemiségén táplálkozva nőtt fel. Veres Péterrel, Szabó Pállal, Erdei Ferencsel, Darvas Józseffel és másokkal eszmei, politikai és baráti kapcsolatai is voltak. Életútja természetes módon vezetett a falukutatók mozgalmához, amelynek aktív tagjaként nemcsak a bajok feltárására, hanem azok gyógyítására is vállalkozott élete végéig. Először tanítóként, később malomellenőri és más munkákat vállalva ismerte meg a két háború közötti magyar falvak életét, generációk sokaságán átfelőlő társadalmi megkövesültségét és szellemi elmaradottságát. Újságokban és folyóiratokban jelentek meg a falusi emberek életét bemutató írásai. 1938-ban például a Szabó Pál szerkesztette *Kelet Népe* közölte a *Délzala* című szociográfiáját. Ekkor ismerkedett meg azzal a rendkívül gazdag népi kultúrkinccsel is, amelynek őrzése és népszerűsítése mellett egy életre elkötelezte magát.

1945-ben Balatonfüredre költözött, ahol édesapja a polgári iskola igazgatója volt. A háború utáni esztendő a legszebb remények megvalósításának lehetőségeit mutatták számára is. A Kertmagyarország megteremtésével már nemcsak álomként, hanem konkrét tervként is foglalkozni lehetett. Bekapcsolódott a Nemzeti Parasztpárt Veszprém megyei szervezésébe, közreműködött a földosztásban, egy ideig a párt megyei alelnökének tisztét is betöltötte. Meghatározó

szerepe volt abban, hogy a koalíciós időszak pártjainak politizálását Veszprém megyében a háborús pusztítások felszámolása és az ország újjáépítése ügyében a közös felelősség vállalása, a konstruktív együttműködés, nem pedig a rivalizálás, az egymásra mutogatás és a szembenállás jellemezte.

A szabadművelődési felügyelőség létrehozása után 1945 őszén az új kulturális szervezet megyei irodájának vezetőjévé nevezték ki. Hazánk egyik legfontosabb és talán leggyönyörűbb területén irányíthatta a megújuló országrész kulturális felemelkedésének programjait, az új intézmények és intézményhálózatok szervezését, népművészeti rendezvények és ismeretterjesztő előadások sorozatait.

Művelődési házak, könyvtárak sora létesült ekkor a megyében. Pápán, Veszprémben és az akkor Veszprém megyéhez tartozó Siófokon olyan népfőiskolákat szervezett, amelyek tudatosan vállalták tehetséges falusi fiatalok tanítását, új életpályákon történő indítását. Napjainkban is példaértékűnek tekinthetjük az 1848/49. évi magyar forradalom és szabadságharc 100. évfordulója méltó megünneplésének megszervezését, amelynek egyik tükrre a Bakony-Baltoni Kalendárium első számának megjelentése volt.

Szabadművelődési felügyelőként, később könyvtárigazgatóként egyik legfőbb törekvése tehetséges vidéki, főként falusi fiatalok felkutatása, a kulturális élet valamelyik területén történő elindítása, tanítása, életük állandó figyelemmel kísérése és segítése volt. Úgy gondolom, nem kevesen élünk e tájon olyanok, akiknek élete, évtizedekkel ezelőtt, Páldy Róbert határozott és céltudatos törekvéseinek hatására vett új fordulatot. Akik szellemi gyermekeinek és törekvései folytatóinak is tekintjük magunkat.

Az ötvenes évek elején rövid ideig Balatonfüreden tanított, majd a gyorsan fejlődő magyar könyvtárügy szervezeti és tartalmi felépítése nyújtott lehetőséget elképzelései megvalósítására. Először a Fejér megyei könyvtár igazgató-helyetteseként, 1955-től pedig a Veszprém megyei könyvtár igazgatójaként ismerkedtünk meg széleskörű irodalom- és kutatásszervező törekvéseivel, körültekintő szerkesztői és példamutató mecénási munkájával, találkozhattunk a könyvtári munkában nélkülözhetetlen igényességével és rendszeretével.

Életútjának szerves része volt az is, hogy 1956 forradalmi napjaiban ismét a Nemzeti Parasztpárt Veszprém megyei megújításán munkálkodott. A forradalom leverése után pedig nem is olyan nagyon illegálisan szervezte a bebörtönzött vagy eltiltott magyar írók anyagi támogatását. 1957-ben vállalta az azóta is példaértékűnek tekintett, négy számot megért, majd mondvacsinált politikai ürüggyel betiltott *Veszprémi Szemle* szerkesztését.

1961-től több, mint tíz éven át a *Könyvtáros* című folyóirat szerkesztőjeként a korszerű magyar könyvtári rendszer megteremtésében vállalt fontos szerepet. Élete delelőjén, betegségekől meggyötörten ismét visszatalált az eredőkhöz, a faluhoz, a falusi emberek gondjaihoz. A nyári hónapokban felesége szülőfalujában, Nagykörűben élt, télen pedig népfőiskolát szervezni, előadássorozatokat indítani és előadásokat tartani utazgatott oda.

Emberi és baráti kapcsolatai Veszprém megyével élete végéig nem szakadtak meg. Rendszeresen levelezett és találkozott itt élő barátaival. Az elmúlt esztendőben, már súlyos betegen vállalta a *Bakony-Baltoni Kalendárium 1998.* című kötet előszavának megírását.

Varga Béla

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség hírei

Az április 23-án megtartott ülésén a képviselő-testület megvitatta a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről készülő kormányrendelet tervezetét. A szöveget a tagság lehető legszélesebb köréhez juttattuk el, mivel a könyvtári rendszer törvényben megfogalmazott koncepciójának egyik sarkalatos pontja ez a jegyzék, s így a következőkben meghatározó lehet. A képviselő kollégák fontosnak tartották felhívni a figyelmet a törvény és a követő jogszabály összehangolásának szükségességére és a különböző kísérő rendeletek összefüggéseire. A szövetség a javaslatát a tagoktól érkezett véleményekre építve fogalmazza meg.

Lehetőség nyílt a szabálysértésről szóló kormányrendelet kiegészítésére. Az IKSZ egyetért azzal az elképzeléssel, hogy a könyvtár használatával kapcsolatos szabálysértés kerüljön be az új szövegbe. Ennek értelmében a könyvtárhasználatra vonatkozó kötelezettségek megszegőjét 30 ezer forintig terjedő pénzbírsággal lehet majd sújtani.

A testület ezt követően a közgyűlés előkészítéséről tárgyalt, és ennek kapcsán a szövetség működését is megvitatta. A kollégák egyetértettek abban, hogy az egyre szaporodó feladatok megoldásához kevés az a néhány ember, aki rendszeresen részt vállal a munkában. Mindenképpen szükség van az IKSZ szervezeti felépítésének, a feladatok megosztásának átgondolására, s ezt a kérdést a tagozati üléseken kell felvetni.

A képviselők fontolóra vették a közhasznú társasággá való átalakulás lehetőségét a megszületett non-profit törvény kapcsán, a megalapozott vélemény kialakításához azonban jogász segítségét veszik igénybe.

Az ülés résztvevői örömmel értesültek arról, hogy az MKE és az IKSZ együttes levelére a művelődési minisztertől pozitív válasz érkezett, és április elsejétől megszüntette a könyvtári terület irányításának addigi „tudathasadásos” állapotát: az ágazati vezetés egy helyen, az MKM könyvtári osztályán összpontosul.

Végül az IKSZ továbbképzéseiről beszélt a testület, illetve a folytatás lehetőségeiről.

Az IKSZ képviselője is részt vett április 16-án a Magyar Kulturális Szövetség elnökségi ülésén, ahol egyebek mellett a készülő kulturális leltárról, a média-kuratóriumokról esett szó, és beszámoló hangzott el az MKSZ részvételéről az Utazás 98 kiállításon.

A minisztérium felkérésére a szövetség véleményezte a Neumann János Multimédia Központ és Digitális Könyvtár koncepcióját, valamint az országos könyvtári, múzeumi, levéltári és közművelődési információs hálózat fejlesztési koncepcióját. Ez utóbbival kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a leglényegesebbnek az információhoz való hozzájutás egyenlő esélyének megteremtését tartja. A pályázati rendszer kialakításánál szükségesnek látja a különböző közgyűjtemények és közművelődési intézmények – nem csak önkormányzati fenntartásúak – együttműködésének erőteljesebb ösztönzését.

Az IKSZ közgyűlésére május 26-án 10 óra 30-tól kerül sor, az OSZK VI. emeleti előadótermében.

Hírlevél a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjaihoz

Lezárva: 1998. április 17.

77. szám

Megjelenik: általában 30 nap alatt. A szervezeteknek és a központi testületi tagoknak kiküldjük: a megjelenés után három napon belül.

Vándorgyűlés

Javában folynak az előkészületek. A vendéglátó-szervező Balassi Bálint Könyvtár kiküldte a könyvtáraknak a jelentkezési felhívást. Részletes tájékoztatást a július elején postázandó programfüzet fog tartalmazni. Az előadások tartására szóló felhívásra számos ígéretes összefoglaló érkezett, a fő témához kapcsolódó és egyéb szekcióülések egyeztetése folyamatban van.

Egyesületi élet

Szakmai programok támogatása – Április 25-ig várjuk a titkárságra a szervezetek idei pályázatát. Az elbírálásnál előnyben részesülnek azok a programok, amelyek nyilvánvaló szakmai haszonnal járnak. A rendelkezésre álló egyesületi keretektől csak azok a szervezetek részesülhetnek, amelyek elszámoltak az 1997. évi támogatás felhasználásáról. Még nem kaptuk meg az értesítést pályázataink eredményéről, de reméljük, hogy legalább a tavalyi kerettel tudunk gazdálkodni. A kéréseket az elnökség május 6-i ülésén bírálja el, a döntésről ezt követően értesítjük a szervezeteket.

Levelező listák – Az egyesületi levelezés és egyéb információáramlás nagy részét szeretnénk – a kor szellemét követve: a nyilvánosság, a takarékoság és a hatékonyság jegyében – a számítógépes hálózaton lebonyolítani. Ezért három levelező listát hoztunk létre: az „mkecsucs@listserv.iif.hu” az elnökség listája, az „mkeszerv@listserv.iif.hu” listára a szervezetek vezető tisztségviselői iratkozhatnak fel (ezek ún. zárt listák), az „mkenyilt@listserv.iif.hu” listát pedig a tagság nyilvános fórumának szánjuk, erre máris fel lehet iratkozni a „listserv@listserv.iif.hu” címre küldött „subscribe mkenyilt név e-mailcím” paranccsal, a subject rovatot üresen hagyva. A szervezetek listájának beindításához kérjük, hogy minden szervezet vezetője nevezzen meg (legalább) egy e-mail-címet, amelyre a listáról az e-postai küldeményeket küldhetjük számára és vezetőtársai számára. A lista gazdája mindhárom esetben Hegyközi Ilona, az MKE titkára.

Elnökségi hírek

Alkotmány – Az Alkotmány-előkészítő Bizottság megköszönte a Magyar Köztársaság új alkotmányának kidolgozásában való közreműködésünket és meg-

küldte a bizottság által elkészített tervezetet, amely a titkárságon az érdeklődők rendelkezésére áll.

Országos Könyvtári Kuratórium – Az elnökség az MKM Könyvtári Osztályának kérésére megfogalmazta véleményét a kiadni tervezett kormányrendelet első, „munkanyag-szintű változatáról”.

Mi történt a szervezetekben?

Bibliográfiai Szekció (BSZ) – Március 24-én szakmai rendezvényt tartottak két közérdekű és aktuális témáról. Berke Barnabásné a magyar nemzeti bibliográfia retrospektív adatbázisának létrehozásával kapcsolatos elképzeléseket ismertette. Kovács Ilona a külföldi hungarikumok Interneten elérhető adatbázisairól, a Hungarika Információról és a Hungarika Névkataszterről tartott előadást és számítógépes bemutatót.

Közkönyvtári Egylet (KE) – Április 1-jén konferenciát szerveztek A könyvtári statisztika jelene és jövője címmel a FSZEK-ben. Az elhangzott előadások: Tájékoztató a LIBECON 2000 programról (David Fuegi), A magyar statisztika az EU követelményeinek tükrében (Soós Lőrinc), A magyar könyvtári statisztika (Kádárné Fülöp Judit), A könyvtári statisztika készítése (Vidra Szabó Ferenc), A könyvtári statisztika gondjai (Engel Tibor).

Műszaki Könyvtáros Szekció (MSZ) – Március 26-án a Nemzetközi Pető Intézet Könyvtárában tartottak rendezvényt, ahol néhány hazai CD-forgalmazó mutatta be kínálatát. A bemutatóhoz a CD-k könyvtári szolgáltatásáról szóló tapasztalatcsere kapcsolódott.

Pénzügyek

Országgyűlési támogatás – Örömmel értesültünk róla, hogy a Magyar Országgyűlés Társadalmi Szervezetek Költségvetési Támogatását Előkészítő Bizottsága egymillió forintos támogatást ítélt meg egyesületünknek az 1998. évre.

Pályázati lehetőség

Soros Alapítvány – Megjelent a könyvtártámogatási pályázat. A meghirdetett célok: 1. Könyvtárak összehangolt állománygyarapítása, 2. Automatizálás, 3. Külföldi konferencián való részvétel. A pályázatok beérkezésének határideje 1998. május 4. A támogatási keret 19,362,000 Ft. A pályázati űrlap a részletes pályázati követelményekkel beszerezhető megcímzett és felbélyegzett közepes méretű válaszboríték megküldésével postai úton (Soros Alapítvány, 1525 Budapest, Pf. 34.) vagy személyesen (Bp., II. ker. Bolyai u. 14.). Részletes tájékoztató olvasható az Interneten is a www.soros.hu címen.

Képzés

Tanulmányutak támogatása – Az elnökség még a tavalyi évben megfogalmazta és elfogadta az egyéni külföldi tanulmányutak támogatásának rendjét, amelyet eljuttattunk a szervezetekhez és e hírlevéllel párhuzamosan közreadunk a 3K-ban is. A tavaszi NKA-pályázat „meg is szólította” az egyesületet, hogy

igényeljen támogatást erre a célra. Az elnökség hamarosan kiírja saját éves pályázatát.

Menedzsment-képzés – A British Council szervezésében 1996 februárjában Norwichban, majd később több ízben Magyarországon vettek részt kollégáink menedzsment-képzésen, majd továbbképzésen az MKE támogatásával, ahol „training the trainers”, azaz a potenciális oktatók oktatása volt a kurzusok célja. A résztvevők most a BC és az MKE együttműködése keretében szemináriumot szerveznek, ahol szeretnék átadni a tanult módszereket és szemléletmódot. A képzés formáját és tematikáját Koreny Ágnes és Varga Katalin dolgozza ki, május végén egy tájékoztatót tartanak terveikről, ennek időpontját és helyét a szószakszabványon tesszük közzé.

Nemzetközi kapcsolatok

IFLA 2003 – Legfrissebb hírünk, hogy helyszíni szemlére várjuk június elején az IFLA két tisztségviselőjét, Nancy John alelnököt és Carol Henry-t az IFLA-titkárság vezető munkatársát.

Kiadványok

Könyvtári Minerva – Megjelent a Könyvtári Minerva 1996. A könyvtárak szolgáltatási kalauza című három kötetes igen hasznos címtár, amely megrendelhető az OSZK KMK Könyvtártudományi Szakkönyvtáránál, 1827 Budapest, fax: (1)202-804, e-posta: racz@oszk.hu. Ára 3360 Ft (ÁFA-stól) + postaköltség.

BMK Módszertani Füzetek – A sorozat új kötetei: Szakmatükör – Helyzetkép a közművelődésről, 400 Ft; Ferencz Győző: A kulturális intézmények munkajogi kézikönyve, 600 Ft; Antal Gábor: Szabályzatgyűjtemény költségvetési intézmények számára, 800 Ft. Megrendelhető: Budapesti Művelődési Központ, 1518 Budapest, Pf. 145. Tel.: 203-4644. E-posta: muvhazak@c3.hu

Előzetes rendezvénytár:

Magyarországon:

- 1998. április 24–26. Ötödik Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, Könyvtáros Klubbal, Budapesti Kongresszusi Központ
- 1998. május 10–14. „The 21st Century Information Society: The Role of Library Associations”, Budapest, OSI-Network Library Program – Council of Europe
- 1998. május 18. „A könyvtárak és az elektronikus környezet”, kerekasztal-konferencia a budapesti Goethe Intézet és Francia Intézet szervezésében
- 1998. július 15–17. „Az egyházi gyűjtemények szerepe a helytörténeti kutatásban”, a Helyismereti Könyvtárosok V. Országos Tanácskozása, Kiskunhalas–Kalocsa
- 1988. július 30–augusztus 1. Az MKE 30. vándorgyűlése „A könyvtárak együttműködése az információs társadalom kiszolgálásában”, Salgótarján
- 1998. augusztus 30–szeptember 4. INTAMEL-közgyűlés és konferencia, Budapest

- 1998. október 5–7. „Közkönyvtár az ezredfordulón”. Magyar–norvég szeminárium, Budapest

Külföldön:

- 1998. május 25–29. „Information Technology and Journalism”, Dubrovnik, Inter University Center
- 1998. június 1–7. IATUL Annual Conference, Pretoria, Dél-Afrika
- 1998. június 6–14. „Crimea 98 – Libraries and associations in a transient world: new technologies and new forms of cooperation”, Sudak, Ukrajna
- 1998. június 22–27. EAHIL, Sixth European Conference of Medical and Health Libraries, Utrecht, Hollandia
- 1998. június 25–július 2. American Library Association Annual Conference: „Global reach, local touch”, Washington D.C., USA
- 1998. augusztus 13–15. ISIC (Information Seeking in Context 98) konferencia, Sheffield, Nagy-Britannia
- 1998. augusztus 16–21. 64. IFLA-közgyűlés „On crossroads of information and culture”, Amsterdam, Hollandia
- 1998. október 11–17. 49. FID konferencia és kongresszus „Towards the new information society of tomorrow: innovations, challenges and impact”, Jaipur-New Delhi, India
- 1998. október 29–30. „The Architecture of Knowledge”, two-day British Library–British Council colloquium, London
- 1998. november–december. International Conference Freedom of Expression, Censorship, Libraries, Riga, Lettország
- 1999. január 25–27. 7th International BOBCATSSS Symposium „Learning society – learning organisation – lifelong learning”, Bratislava
- 1999. május 23–26. CoLIS 3, Third International Conference on Conceptions of Library and Information Science: „Digital libraries: interdisciplinary concepts, challenges and opportunities”, Dubrovnik, Horvátország
- 1999. augusztus 19–28. 65. IFLA-közgyűlés, Bangkok, Thaiföld

Állásügyek (március közepétől lapzártáig érkezett hirdetések):

Állást keres

Egyetemi végzettségű (biológia-könyvtár szak), FPI továbbképzéseken részt vett kollégánő német társalgási szintű nyelvismerettel főiskolai, egyetemi, biológiai vagy környezetvédelmi kutatóintézeti szakkönyvtárban, egyéb nagy központi könyvtárban elhelyezkedne. Molnárné Vajda Zsuzsanna, lakástelefonja: 403-7477. – Középfokú könyvtárosi végzettséggel, angol passzív nyelvismerettel, alapfokú számítástechnikai jártassággal feldolgozó könyvtárosi állást keres Bodrics László, lakástelefonja: 208-2026. – Olyan állást keres egy kollégánő, ahol felsőfokú szakkönyvtárosi és nemzetközi marketing-végzettségét, vállalati szintű műszaki tájékozottági tevékenység és szakkönyvtár irányítása terén szerzett ismereteit hasznosítani tudná és a marketingeszközöket alkalmazni tudná az elektronikus és hagyományos információs szolgáltatások piacorientált, gazdaságos működtetésében. Az ajánlatokat „Könyvtári marketing” jellegre az MKE titkárságára várja.

Állást kínál

Az OSZK Fölőspéldány-központja férfi raktárost keres középiskolai érettségivel hat órás munkára. Fizetés a közalkalmazotti bértábla szerint. Érdeklődni lehet Hoványi János osztályvezetőnél a 331-1747-es telefonszámon. – Az ELTE Jogi Kar Könyvtára szakirányú főiskolai végzettségű, számítógépes feldolgozásban is jártas olvasószolgálatos munkatársat keres. Bérezés a közalkalmazotti bértábla szerint. Jelentkezés Jägerne Füstner Krisztina könyvtárvezetőnél, tel.: 266-3005.

*

Szerkeszti: Hegyközi Ilona

Cím: MKE titkárság, 1054 Budapest, Hold u. 6. Tel./fax: 311-8634

E-posta: MKE@MAIL.C3.HU vagy H11200MKE@ELLA.HU

